

บทที่ 2 ความสามารถของระบบ KnowledgeVolution

KnowledgeVolution คือซอฟต์แวร์ระบบการจัดการความรู้ระดับองค์กร (Open-source Web-based Enterprise Knowledge Management System) ที่ทีมงานนักวิจัยสองท่าน คือ ดร.จันทวรรณ ปิยะวัฒน์และ ผศ.ดร.ธวัชชัย ปิยะวัฒน์ ได้พัฒนาขึ้นเองภายใต้ทุนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโดย สถาบันกองทุนวิจัยแห่งชาติ (สกว.) ซึ่งถือได้ว่าเป็นซอฟต์แวร์ open-source ด้านการจัดการความรู้ชิ้นแรกของไทย ซอฟต์แวร์นี้มีชื่อว่า KnowledgeVolution ซึ่งพัฒนาขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกการจัดการความรู้ขึ้นในหน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทยและประเทศต่างๆ ในโลก ถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นซอฟต์แวร์ระบบที่เผยแพร่รหัสต้นฉบับ (Source code) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า open-source ให้ผู้ที่สนใจไม่ว่าจะเป็นองค์กรใดๆ สามารถดาวน์โหลดไปใช้ติดตั้งทั้งได้ทั้งในเครือข่ายแบบ Intranet หรือ Internet ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ที่ <http://KnowledgeVolution.org> โดยระบบนี้เป็นลิขสิทธิ์แบบ GPL (General Public License) นั่นคือสามารถนำไปใช้ได้ และร่วมช่วยกันพัฒนาได้ แต่พัฒนาการใดๆ ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของซอฟต์แวร์นี้จะต้องเผยแพร่ด้วยลิขสิทธิ์แบบ GPL ด้วยเช่นกัน และผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์(Copyright holders) ของซอฟต์แวร์ KnowledgeVolution คือ สกว. สคส. ม.สงขลานครินทร์ และผู้พัฒนาหลัก คือ ดร.จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ และ ผศ.ดร.ธวัชชัย ปิยะวัฒน์

KnowledgeVolution เกิดจากคำว่า Knowledge และคำว่า Evolution มาผนวกรวมกัน โดยความต้องการที่จะสื่อถึง การพัฒนาการของความรู้ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งด้วยความร่วมมือกันของสมาชิกในสังคม และในขณะเดียวกัน Evolution มีความหมายคือ วงจรของลายกันหอยที่มุ่งเข้ามาสู่จุดศูนย์กลาง จึงเปรียบเสมือนกับการจัดการความรู้ที่จะต้องเริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายเป็นหลักยึด

KnowledgeVolution มีความสามารถที่หลากหลาย เช่น blog, WYSIWYG text editor, photo & file sharing, planet, ask-me, bookmark, portal, dashboard, spam protection, comment, tag, redirect URLs และ visitor statistics เพื่อเป็นคลังความรู้และเพื่อตอบสนองกิจกรรมการจัดการความรู้ ซึ่งเน้นที่การบันทึกความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดหมวดหมู่ความรู้ การค้นหาความรู้ การสร้างแผนที่ความรู้ และ การสร้างเครือข่ายของกลุ่มผู้ชำนาญการในด้านต่างๆ หรือ กลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกัน โดยมีรายละเอียดคร่าวๆ ของความสามารถของระบบดังด้านล่าง

1. ประวัติสมาชิก (Profile)

ระบบจะมีการเก็บประวัติของสมาชิก เช่น ชื่อ นามสกุล ประวัติย่อ เพื่อเน้นความเป็นเจ้าของความรู้ที่บันทึกไว้ในบล็อก สมาชิกสามารถเลือกใช้ชื่อที่จะแสดงต่อผู้อ่านได้ และเพื่อการสร้างเครือข่ายทางสังคม (Social network) สมาชิกจะต้องกำหนดคีย์หลักเพื่อระบุตัวตนในการเชื่อมโยงกับสมาชิกท่านอื่น เช่น ความสนใจ งานวิจัย ความชำนาญ เป็นต้น ภาพด้านล่างแสดงตัวอย่างประวัติของ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (<http://gotoknow.org/profile/vicharnpanich>)

ประวัติส่วนตัว		เครื่องมือ	
[นพ.วิจารย์ วิสวานต์]			
ชื่อผู้ใช้	vicharnpanich	ชื่อ	วิจารย์ วิสวานต์
อีเมล	vicharnpanich@kmi.ac.th	ชื่อจริง	วิจารย์
นามสกุล	panich	ชื่อกลาง	วิจารย์
คำนำหน้า	Prof.	นามสกุล	Panich
ชื่อจริง	Vicharn	นาม (คำหลัง)	KMI ประเทศไทย
นามสกุล	Panich	อาชีพ	Academic
อาชีพ (คำหลัง)	KMI ประเทศไทย	ตำแหน่ง	Director
อาชีพ	Academic	องค์กร/บริษัท	The Knowledge Management Institute
ตำแหน่ง	Director	ที่อยู่	SM Tower, 979 Paholyothin Rd, Floor 23, Sanam Pao
องค์กร/บริษัท	The Knowledge Management Institute	อำเภอ	Phaya Thai
ที่อยู่	SM Tower, 979 Paholyothin Rd, Floor 23, Sanam Pao	จังหวัด	Bangkok
อำเภอ	Phaya Thai	รหัสไปรษณีย์	10400
จังหวัด	Bangkok		
รหัสไปรษณีย์	10400		

ภาพแสดงตัวอย่างประวัติสมาชิก

2. บล็อก (Blog)

บล็อก คือ ระบบสมุดบันทึกออนไลน์ที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ ฝังลึก KnowledgeVolution เอื้ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกแต่ละท่านในการสร้างบล็อกได้หลาย บล็อกซึ่งเปรียบเสมือนสมุดบันทึกหลายเล่มนั่นเอง เมื่อสร้างบล็อกแล้วก็จะสามารถใส่บันทึกได้ทันทีที่ เจ้าของบล็อกสามารถสร้างบันทึกขึ้นใหม่ได้ตลอดเวลา และบันทึกจะต้องระบุป้ายคำหลักไว้ด้วยเพื่อการ จัดกลุ่มความรู้ และเมื่อบันทึกใดมีข้อคิดเห็นฝากไว้ ระบบก็จะส่งอีเมลไปแจ้งให้เจ้าของบล็อกทราบได้ โดยทันทีเพื่อการต่อยอดความรู้อย่างทันทั่วทั้งที่ ภาพด้านล่างแสดงตัวอย่างหน้าบล็อกชื่อ KMI Thailand ของ ศ.นพ.วิจารย์ พานิช (<http://ThaiKM.GotoKnow.org>)

KMI Thailand

Prof. Vicharn Panich

เขียนบล็อก | เขียนบล็อกใหม่ | หน้าแรก | home / blog / thaimk

บันทึกล่าสุด [บันทึกย้อนกลับตามเกณฑ์ (ดู... วิกิพีเดีย, 2005/07)]

ธนาคารไทยพาณิชย์ กับ กิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม

วันที่ 13 พ.ย. 49 ผมไปงานประชุมและทำางานพิเศษเรื่องกิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม และประชุมคณะกรรมการ ธนาคารไทยพาณิชย์ ถึงความโปร่งใของชีวิตและรวมกันอีก ๆ ด้าน CSR มีผู้บริหารธนาคารฯ กำลังจะขึ้นใน ธนาคารไทยพาณิชย์ ผมเข้าใจความหมายของโครงการที่ธนาคารที่ศึกษาเช่นเดียวกับองค์กรที่สนใจไปตรง... [คลิก >](#)

บ้าน (คำนำหน้า): ศ.นพ. วิจารย์ วิสวานต์ | [วิกิพีเดีย](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

สมัครสมาชิก | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

สมัครสมาชิก | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

สวนดุสิตของเที่ยง กับ การบริหารมหาวิทยาลัยเอกชน

ในการประชุมคณะกรรมการ สสส. เมื่อวันที่ 11 พ.ย. 49 มีการพิจารณาการผลักดัน สสส. เรื่อง "ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิจัยเพื่อสังคม" ของ วท. การกระทรวงสาธารณสุข นพ. มงคล ณ สงขลา มีมติเห็นว่า "มีขีดพอเพียง" ไม่ตรง มมองในระดัมนักคิด (คิดเพื่อคน) เท่านั้น ความจริงในกรณีนี้ เช่น... [คลิก >](#)

บ้าน (คำนำหน้า): ศ.นพ. วิจารย์ วิสวานต์ | [วิกิพีเดีย](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

สมัครสมาชิก | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

สมัครสมาชิก | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#) | [สมุดบันทึก](#)

วาระเหล็ก สสส. ปี 2550

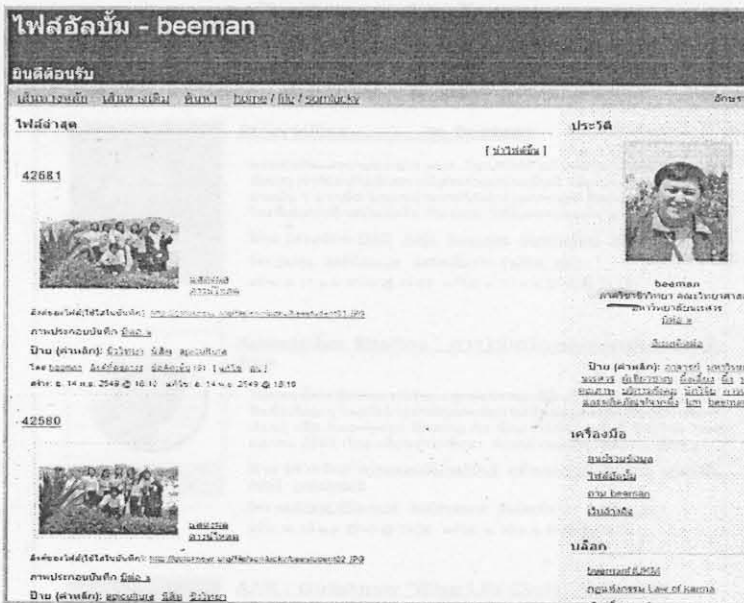
วันที่ 11 พ.ย. 49 เมื่อเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการของมูลนิธิสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่สหพันธ์ วิทยาศาสตร์ จ. นครนายก เรื่องสำคัญในขณะนี้คือ แนวทางการดำเนินงานวาระเหล็ก สสส. ปี 2550 ด้วยวิสัยทัศน์ "กระแสการเคลื่อนไหว" ของผม ผมมองว่าบทบาทสำคัญของ สสส. คือ "ให้คนไทยรักกัน" ... [คลิก >](#)

บันทึกส่วนตัว | [KMI ประเทศไทย](#) | [องค์กรเพื่อสังคม](#) | [สมุดบันทึก](#) | [วิกิพีเดีย](#)

ภาพตัวอย่างหน้าบล็อก KMI Thailand

3. ไฟล์อัลบั้ม (Photo & File blog)

รูปแบบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สำคัญมากพอกับการบันทึก คือ ไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ซึ่ง KnowledgeVolution เพิ่มความสามารถในการนำไฟล์ข้อมูลและรูปภาพขึ้นเก็บในพื้นที่ของแต่ละบุคคลที่กำหนดไว้ให้ และแสดงผลรูปภาพนั้นพร้อมกับป้ายและรายละเอียดของรูปและไฟล์ที่นำขึ้นเก็บ ตัวอย่างการนำ ไฟล์อัลบั้ม นี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระหว่างการประชุมหนึ่งๆ ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถนำรูปที่ถ่ายในงานขึ้น Photo blog และกำหนดรูปแต่ละรูปด้วยป้ายหลักป้ายหนึ่ง เช่น มหกรรมการจัดการความรู้ และป้ายรองต่างๆ ตามความสมควร ซึ่งก็จะทำให้สามารถค้นหารูปที่มาจากหลากหลายผู้เข้าร่วมประชุมที่ถ่ายเก็บไว้ได้ทันที ภาพด้านล่างแสดงไฟล์อัลบั้มของอาจารย์สมลักษณ์ วงศ์สมาโนดน์ (<http://gotoknow.org/file/somluckv>)

ภาพตัวอย่างไฟล์อัลบั้ม

4. คำหลักหรือป้าย (Keyword or Tag)

ป้าย หรือ tag คือ การระบุคำหลักต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลชุดหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น บันทึก ไฟล์ข้อมูล บล็อก แพลนเน็ต หรือแม้กระทั่ง ตัวสมาชิก ซึ่งการติดป้ายจะมีประโยชน์อย่างมากในการค้นหาความรู้และสร้างแผนที่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ท่านสามารถค้นหาสมาชิกใน Gotoknow.org ที่เป็นนักวิจัยด้วยคำว่า “นักวิจัย” เป็นต้น กลุ่มคำหลักต่างๆ ที่ถูกระบุจะถูกแสดงไว้รวมกันตามลำดับตัวอักษร (tag cloud) และคำที่มีสมาชิกเลือกใช้มากที่สุดขนาดตัวอักษรก็จะใหญ่ที่สุด เช่น <http://gotoknow.org/post/tag> <http://gotoknow.org/file/tag> เป็นต้น ดังแสดงภาพด้านล่าง เป็นตัวอย่าง tag cloud ของบันทึกใน GotoKnow และเมื่อกดลิงค์ไปที่คำใดคำหนึ่ง ระบบจะแสดงเฉพาะบันทึกที่ติดป้ายคำนั้นขึ้นมา เช่น คำว่า aar เป็นต้น

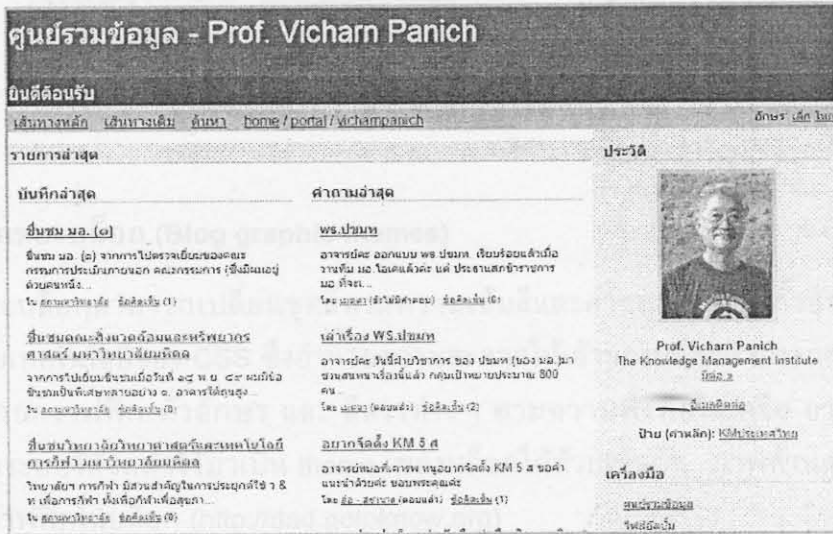

8. ศูนย์รวมข้อมูล (Portal)

ศูนย์รวมข้อมูล หรือ Portal มีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยต่อการติดตามกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกท่านหนึ่งๆ กับสมาชิกท่านอื่น ในศูนย์รวมข้อมูลจะแสดงข้อมูลล่าสุดต่างๆ ของสมาชิก เช่น บันทึกล่าสุด คำถามล่าสุด ไฟล์ที่นำขึ้นล่าสุด คำถามหรือข้อคิดเห็นที่สมาชิกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไว้ในที่ของสมาชิกท่านอื่น เป็นต้น อาจจะเรียกได้ว่า ศูนย์รวมข้อมูลเป็นสถานที่ประจำที่สมาชิกสามารถติดตามการต่อยอดความรู้ได้อย่างรวดเร็วนั่นเอง ภาพด้านล่างแสดงตัวอย่างศูนย์รวมข้อมูลของ ศ.นพ. วิจารณ์ พานิช

ภาพแสดงศูนย์รวมข้อมูลของ ศ.นพ. วิจารณ์ พานิช

9. สถิติผู้เข้าชม (Visitor statistics)

ในแต่ละหน้าของระบบจะเก็บประวัติและแสดงผลการเข้าเยี่ยมชม เช่น จำนวนผู้เข้าชมทั้งหมดและในแต่ละวัน รายการ IP address พร้อมกับรายการหน้าเพจที่นำผู้เยี่ยมชมเข้ามาถึงหน้าเพจ ณ ปัจจุบัน ภาพด้านล่างแสดงตัวอย่างสถิติผู้เข้าชมหน้าเพจ

11. ลิงค์ของเว็บเพจที่ง่ายและเป็นระบบ

ลิงค์ในหน้าต่างๆ มีการจัดการอย่างเป็นระบบช่วยให้ง่ายต่อการจดจำ อีกทั้งสมาชิกสามารถมีลิงค์ของบล็อกและลิงค์ของแพลนเน็ตแบบ redirect ได้อีกด้วย เช่น

<http://gotoknow.org/post/tag/aar>

<http://gotoknow.org/post/tag>

<http://gotoknow.org/post>

<http://gotoknow.org/blog/thaikm> หรือ <http://ThaiKM.gotoknow.org>

12. RSS

RSS ย่อมาจาก Really Simple Syndication เป็นไฟล์ XML ที่รวมเอาข้อมูลใหม่ล่าสุดของบล็อก ไม่ว่าจะเป็น บันทึกล่าสุดในบล็อก ไฟล์ล่าสุดในบล็อก หรือ คำถามล่าสุดในบล็อก ไฟล์ RSS ใน KnowledgeVolution สร้างขึ้นและปรับปรุงอัตโนมัติ มีสัญลักษณ์นี้ วางไว้ที่ด้านล่างของบล็อก เมื่อกดบนกราฟฟิกนี้จะปรากฏไฟล์ RSS ขึ้น ดังตัวอย่างในภาพด้านล่าง

ตัวอย่างไฟล์ RSS ใน GotoKnow ที่สร้างขึ้นอัตโนมัติ มีอยู่เกือบทุกหน้าหลักๆ เช่น บันทึกล่าสุด มี RSS คือ <http://gotoknow.org/post/rss20.xml> บันทึกที่ได้รับข้อคิดเห็นล่าสุด มี RSS คือ http://gotoknow.org/post/recently_commented/rss20.xml ไฟล์ล่าสุด มี RSS คือ <http://gotoknow.org/file/rss20.xml> บันทึกล่าสุดของบล็อกชื่อ Tutorial มี RSS คือ เช่น <http://gotoknow.org/blog/tutorial/rss20.xml> ประโยชน์ของ RSS มีมากมาย เช่น ใส่ในหน้า homepage หรือ ติดตามอ่านจากระบบอีเมล หรือ อ่านจาก Portal ต่างๆ เช่น Yahoo, Google เป็นต้น ผู้สนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี RSS สามารถติดตามอ่านเพิ่มเติมได้ที่ <http://gotoknow.org/blog/tutorial/tag/rss>

```
-<rss version="2.0">
- <channel>
  <title>Smart Path</title>
  <link>http://gotoknow.org/planet/smartpath</link>
  <pubDate>Tue, 14 Nov 2006 04:43:33 GMT</pubDate>
  <description>Recently Aggregated Posts</description>
- <item>
  <title>คำ "bobbi" ทนน้ำ(ตบ)ทนฝน?</title>
  <link>http://gotoknow.org/blog/lab-chem/59576</link>
  - <description>
    <p style="margin: 0cm 0cm 0pt; text-indent: 36pt" class="1">
    </p>
  </description>
  <pubDate>Tue, 14 Nov 2006 04:43:33 GMT</pubDate>
  <guid>http://gotoknow.org/blog/lab-chem/59576</guid>
  <author>ศ</author>
  <category>เคมี</category>
  <category>การสอน</category>
</item>
```

ภาพแสดงตัวอย่างไฟล์ RSS